

Hermes Nieuwsbrief jaargang 1 nr. 1 november 2011

Inhoud:

- Van de redactie
- Dankbetuiging
- Agenda
- Boekbespreking
- Impressie van een dependancevergadering
- Actualiteiten
- Nieuwe dependanceleden
- Website
- Impressie van het symposium op 26 oktober jl. waar Jaap Bos zijn biografie over Prof. J. Langeveld presenteerde- Lucie Weijzenfeld
- Trudy met pensioen: symposium Beeldcommunicatie Noord Holland
- Tot slot

Van de redactie

Het M.J. Langveld Centrum zit niet stil, maar staat wel stil bij de tijd en gaat met de tijd mee.

Ontving u in het verleden nog een papieren versie van de "Hermes", nu heeft deze plaats gemaakt voor een digitale.

Hermes stond ook niet stil, hij verplaatste zich.

Zo verplaatsen wij ons ook in de cliënten, in hun situatie.

Het digitale tijdperk is al een tijdje geleden aangebroken en allemaal werken wij er mee.

Hermes gaat nu ook overstag en ondergaat een gedaanteverwisseling, maar in de "godenwereld" is dat niet zo vreemd.

Het is de bedoeling dat u een maal in het kwartaal de digitale Nieuwsbrief ontvangt.

Omdat we van de naam "Hermes" geen afstand kunnen doen, heet de Nieuwsbrief:

"Hermes Nieuwsbrief".

We hopen dat de "Hermes Nieuwsbrief", nu in eigentijdse "high tech" - vorm, in goede aarde valt.

PS. We hebben van lang niet alle leden het emailadres. Als we die wel hebben, dan krijgt U deze nieuwsbrief – uiteraard - per mail. De andere leden sturen we een print van dit bericht en we vragen of diegenen die dit betreffen z.s.m. hun email adres aan ons bekend willen maken (info@langeveldcentrum.nl) voor de volgende nieuwsbrief. Alvast bedankt!

Marianne van Arkel en Inge van Kampen
(Redactie Hermes - Nieuwsbrief)

Dankbetuiging

We bedanken Sylvia van Loenen die jarenlang gezorgd heeft voor het verschijnen van de Hermes.

Haar man Ton mag hierbij ook genoemd worden, want op de achtergrond speelde hij een belangrijke rol bij het tot stand komen van de Hermes.

Agenda

Noteer alvast de volgende data:

23 maart 2012

Bilthoven Zuiderkapel 13.00 uur; kosten €20.

Filmmiddag vanuit hermeneutisch perspectief: Luc en Jean Pierre Dardenne (2011): **Le gamin au vélo**.

We bekijken delen van de film en we passen daarop de "wie-wat-waar-hoe" diagnostiek toe. Benadering van specifieke beelden in de film vanuit de beeldcommunicatie.

Opgave:

voor 1 maart: info@langeveldcentrum.nl.

2 november 2012 studiemiddag. Voorlopig onderwerp: beeld en woord: dromen. Nader bericht volgt.

Boekbespreking

"Wij zijn ons brein" is een "hype".

Opeens lijkt iedereen zich te verdiepen in het brein; ons eigen brein en het brein van een ander.

Nu zijn wij pedagogen en psychologen ook wel gewend om ons af te vragen wat zich in "het" brein afspeelt, ook omdat wij mensen begeleiden die aanlopen tegen reacties in het brein waar zij moeite mee hebben.

In de "Academische Boekengids" van juli 2011 las ik een commentaar van Fred Keijzer op bovengenoemd boek.

Uit de praktijk blijkt dat gerespecteerde neuro-wetenschappers ons confronteren met populair wetenschappelijke boeken, zoals het boven genoemde boek van Dick Swaab. Vanzelfsprekend is dat hersenonderzoek ons heel veel nieuwe dingen leert over ons zelf, maar hoe moeten die worden geïnterpreteerd?

Volgens Bennett en Hacker (2003) kunnen wij ons brein niet zijn omdat ons brein niet denkt en voelt; een brein is geen persoon, maar deel van de materiële zaken die een persoon constitueren.

Wij zijn altijd belichaamde, handelende wezens in een omgeving; onze hersenen vormen daar een centraal onderdeel van, maar ze zijn niet allesbepalend.

Psychiater Herman van Praag vraagt zich af, in een artikel in "Trouw" (5-2-2011):

"Wat leert breinkennis ons over onze hoop, onze liefde, onze moraal, kortom onze geest: bitter weinig".

Wel is het zo dat we leren van anderen die zich verdiept hebben in het brein.

Belangrijk is het om de vraag te stellen: wat kan de Hermeneutiek met de kennis over ons brein betekenen voor onze cliënten?

Zeker de moeite waard om bovengenoemd boek met een kritische blik te lezen.

Marianne van Arkel

Impressie van een dependancevergadering - een eerste vrijdagmiddag van de maand

De thee staat klaar, de koffie is gezet.
In de Zuiderkapel te Bilthoven komen de eerste "Hermeneuten" binnen.
Het loopt tegen enen.
Subgroepjes voor interview.
Altijd een warme begroeting en informeren naar elkaars "wel en wee".
De kleine zaal; de grote zaal.
Cliënten passeren de revue; in het groot, in het klein.
Om twee uur gaan we dan "echt beginnen".
Vaststellen van de agenda, wie notuleert, wanneer is het nu echt stil?!

Er is zoveel te vertellen.
En te luisteren.
We leren van elkaar als een van ons een onderwerp heeft bestudeerd en ons daarvan deelgenoot maakt.
De hermeneutische benaderingswijze is nog springlevend.
Rob zijn naam wordt regelmatig genoemd.
Reacties en vragen.
Daarna casusbespreking.
Zo zinvol om elkaar deelgenoot te maken van praktijkervaringen.
Iedereen leert ervan.
Na inspanning komt ontspanning.
Glazen komen op tafel, gevuld met wijn of fris.
En weer wordt er gepraat, geïnformeerd, gediscussieerd.
Inspirerend, die eerste vrijdag van de maand in Bilthoven.

Marianne van Arkel

Actualiteiten

In onze laatste jaarvergadering van 16 juni jl. heeft Gerard Weststeijn een lezing gehouden getiteld [Hermeneutiek is nodig?!](#) U kunt de tekst vinden op zijn website www.weststeijn.nl, ook te vinden door in Google te zoeken naar "Gerard Weststeijn" BOAP en zoek dan onder het tabblad "hermeneutiek". Alle aanwezigen hebben erg genoten van deze – basale - uiteenzetting van waarom in ons werk de hermeneutische insteek zo belangrijk is. Hopelijk U ook.
Op 26 oktober jl. is de biografie gepresenteerd van Prof. Dr. M. J. Langeveld, geschreven door Jaap Bos. Verderop is er een impressie van de presentatie.

Lucie Weijssenfeld

Nieuwe dependance leden

Wij zijn heel erg blij met het toetreden van twee nieuwe dependanceleden:
Alie Stapel en Truus de Groot.
In een volgende Nieuwsbrief zullen zij zich aan u voorstellen.

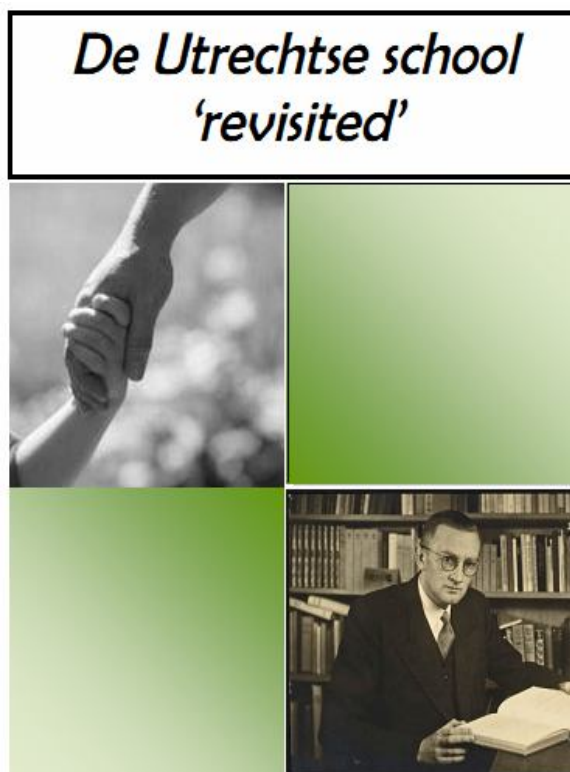
Website

Nu we toch met veranderingen bezig zijn: de website wordt ook vernieuwd.
Binnenkort zijn we helemaal "up-to-date".
We houden u op de hoogte.

Impressie van het symposium op 26 oktober jl. waar Jaap Bos zijn biografie over Prof. M.J. Langeveld presenteerde

Impressie van het ADNG Symposium op 26 oktober 2011, waarbij Professor Jaap Bos zijn biografie over Professor. M.J.Langeveld presenteerde in de bibliotheek van de Universiteit Utrecht.

Na de inleiding over de grootste Nederlandse pedagoog van de 20 e eeuw stonden tijdgenoten als Linschoten, Kouwer en P. Kohnstamm op het programma en het geheel zou worden afgesloten met een debat tussen Professor Goudena, Stokking en Levering.

ADNG Symposium

Woensdag 26 oktober 2011

Marianne van Arkel, Truus de Groot, Lottie Schenk, Marian van der Dunk (orthopedagoog) en ik waren er plus enkele emeritus hoogleraren, zoals Buisman en J.Rispens en D.Kohnstamm. Er hing een vreemde stemming en de schrijver verontschuldigde zich een beetje dat hij sympathie had opgevat voor zijn onderwerp.(Hij liet m.i. erg zijn oren hangen naar zijn zogenaamd meer "wetenschappelijke" publiek.)

Waarom, vroeg hij zich af, was Langeveld zo totaal verdwenen en toch nog zo aanwezig?

Aanvankelijk sprak Jaap Bos nog positief over Langeveld: hij had immers een missie: Pedagogiek is Filosofisch of hij is niet (uitspraak van Kohnstamm).

Verderop in zijn verhaal werd hij steeds negatiever over Langeveld en zei dat hij een moeilijk karakter had en

voortdurend in gevecht was met o.a. zijn "vijand": A.D. de Groot, wat natuurlijk de echte wetenschapper was.

De methoden strijd van weleer was voelbaar. Kon je wel van een "Utrechtse School" spreken? Ook niet echt.

Jaap Bos had heel veel materiaal gekregen, maar er lang niet alles van gebruikt, omdat hij besloot zich tot de grote lijnen te beperken... De taal van Langveld was zo verouderd en zijn "Beknopte theoretische pedagogiek" was slaapverwekkend voor de huidige studenten.

Ik mompelde hardop: "te dom"!

Een vraag uit het publiek over dit boek kon hij niet beantwoorden. Intussen had ik met een lootje zijn boek gewonnen, dus ik kan nakijken of het daarin wat positiever wordt gebracht. (Dit is gelukkig wel het geval) Daarna kwam een docent van een HBO opleiding met een verhaal over pedagogiek wat ik niet begreep. De stemming veranderde toen een historicus vroeg waarom hij het gevoel had te moeten kiezen tussen twee stromingen.

Hij zei: je kunt toch ook gewoon beschrijven dat in die periode de Fenomenologie en de Hermeneutiek in de hele wereld in zwang was? Iemand uit de hoek van de bewegingsleer, die in zijn dissertatie Professor Langeveld was tegengekomen, was de eerste die veel respect voor hem kon opbrengen: "Hij wordt overal in de wereld geciteerd (ook in China), behalve in Nederland," stelde hij verbaasd vast. De beloofde discussie viel ook anders uit: Koops zat in China, Misha de Winter was zijn stem kwijt. Wel aanwezig waren: Bas Levering, Goudena en Stokking. Bas noemde wel de Hermeneutiek, maar hij vond de fout van Lubbers dat hij Langeveld een Hermeneut noemde (heb ik later gecorrigeerd).

Het verdwijnen van de toegepaste wetenschap kwam door te weinig methodologie. Lottie heeft goed ingesprongen en verteld dat er in de praktijk veel gedaan is met de theorie van Langeveld en later met de Hermeneutiek en dat er een Langeveld Centrum is. Jikke kwam ook met een voorbeeld van methodologie: haar vader, Professor Lubbers, was de opvolger van Professor Langeveld. Kent U de Pardes-formule van hem? Er was geen context jammer genoeg om dit te kunnen plaatsen, dus er kwam geen antwoord. Eigenlijk was er te weinig discussie en er waren te weinig mensen.

Deze boekpresentatie was een mooie kans geweest om inhoudelijk met elkaar van gedachten te wisselen over de invloed van het gedachtegoed van Professor M.J. Langeveld in het verleden en voor de toekomst; maar, helaas, in het heden is er van deze discussie niets terecht gekomen.

Lucie Weijzenfeld van Niehoff

Trudy met pensioen Symposium Beeldcommunicatie in Noord – Holland

Op 6 oktober j.l. organiseerde Esdege – Reigersdaal – een grote instelling voor dienstver-

lening aan gehandicapten in Broek op Langedijk- een symposium "[Beeld en spel als toegang tot beleving en ervaring](#)".

v.l.n.r. Marianne van Arkel, Sylvia van Loenen, Inge van Kampen en Trudy Maaskant

Het was op mijn verzoek. Ik zag een kans om ter gelegenheid van mijn pensionering de beeldcommunicatie in het licht te zetten. Het verzoek werd met veel plezier ingewilligd en het symposium werd goed bezocht door zowel Noord- Hollandse collega's als collega's buiten de regio.

Het idee was dat de beeldcommunicatie hermeneutisch belicht zou worden - d.w.z. een cirkel opstelling, ook bij grotere aantallen bezoekers en participatie van de aanwezigen – en dat ook jongere generaties psychologen, pedagogen, speltherapeuten en cliënt begeleiders kennis zouden kunnen nemen van het mij nog steeds boeiende onderwerp. Tevens is zo'n bijeenkomst een goede gelegenheid om informeel te netwerken.

Laurence van Rossem en ik zijn in verschillende instellingen praktijkopleider voor toekomstige psychotherapeuten. Ik mag dat na de pensionering nog een aantal jaren voortzetten. Dus konden ook de "opleidingen" van zich laten horen. Het programma is elders in deze nieuwsbrief te vinden.

De presentaties betroffen veelal casuïstiek. De door cliënten geproduceerde beelden werden creatief ondersteund in powerpoint format.

Het werd een boeiende, inspirerende en gezellige middag. De dependance groep van het Langeveld centrum was goed vertegenwoordigd en bood een prachtig boeket aan. Ik kijk met voldoening terug op een modern symposium met Lubberiaanse trekken.

Voor herhaling vatbaar, ook zonder pensioen.

Trudy Maaskant

Tot slot

Wilt U reageren op deze nieuwsbrief (graag!)of heeft U een tip (ook graag!)voor ons om door te geven, mail dan naar: info@langeveldcentrum.nl